

(wij zullen dit in dit hoofdstuk nog enkele malen moeten doen), voegen wij toe dat men, toen de Geallieerden niet onmiddellijk kwamen opdagen, door al die arrestaties in moeilijkheden geraakte. De krijgsgevangenen in Kloosterzande werden op 6 september door andere Duitse militairen opgehaald (represailles bleven achterwege) en in Axel en Zaamslag liet men de gearresteerde 'foute' Nederlanders weer lopen, althans voorzover zij prijs stelden op het herkrijgen van hun vrijheid; er waren er die voortgezette gevangenschap prefereerden.

Op Noord-Beveland werden door enkele illegale werkers twee veerboten onklaar gemaakt en werd door een groep van twintig hunner in de middag een kleine groep Duitse soldaten overrompeld. Vier Duitsers werden gevangen genomen, maar twee ontsnapten en waarschuwden met lichtseinen Duitse posten op Walcheren. De *Kriegsmarine* zond toen uit Veere een patrouilleboot naar Noord-Beveland. De illegale werkers namen die boot onder vuur, maar hadden geen kans tegen de zware mitrailleur en het stuk geschut die zich aan boord bevonden. De mannen van de *Kriegsmarine* schoten twee boerderijen in brand. Na hun landing maakten zij bekend dat zij zeventig eilandbewoners zouden fusilleren als de krijgsgevangenen met hun wapens niet vóór elf uur 's avonds waren vrijgelaten. De illegale werkers lieten de krijgsgevangenen toen lopen en zochten zelf een goed heenkomen – een van hen werd bij huiszoeking gevonden en korte tijd later op Walcheren geëxecuteerd.

In Roosendaal namen illegale werkers, hoofdzakelijk tot de LO behorend, in de ochtend van Dolle Dinsdag alle nog ter plaatse verblijvende NSB'ers gevangen, zulks met hulp van politie en marechaussee. De NSB'ers werden in het politiebureau opgesloten. 's Middags keerde de *Ordnungspolizei* terug. De politiemannen en de marechaussees doken toen onder en de NSB'ers werden bevrijd.

Benoordend Breda, o.m. in Waalwijk en Sprang-Capelle, werden Duitsers door OD'ers krijgsgevangen gemaakt, maar in de volgende nacht weer vrijgelaten.¹

Meer effect had een actie van de marechaussee in Baarle-Nassau. Zij nam ca. twintig Duitse militairen krijgsgevangen, verwachtend dat zij dezen binnen enkele uren aan de Geallieerde troepen zou kunnen overdragen. Toen die bevrijders niet verschenen, werden de krijgsgevangenen onder bewaking in een oude melkfabriek opgesloten; zij zijn daar an-

¹ In Waalwijk werden enkele illegale werkers die bij dit gebeuren betrokken waren, na een week opgespoord en gefusilleerd en de boerderijen waar de krijgsgevangenen waren vastgehouden, werden in brand gestoken.